

Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumlarini muvaffaqiyatli tamomlagan bitiruvchilarni Qoraqalpogiston tibbiyot instituti bakalavriat ta'lim yo'nalishiga o'qishga qabul qilish uchun o'tadigan suhbat savollari-mavzulari
Mediko-profilaktika ishi (60910400)

Mamlakatda o'z sohasiga oid amalga oshirilayotgan islohotlarning mohiyati va ahamiyatini tushinish.

O'zbekiston tarixini davrlashtirish masalasi.

“O'zbekistonning eng yangi tarixi” o'quv fanining predmeti, maqsad va vazifalari. Fanni o'rganishning nazariy-uslubiy asoslari.

YUksak intellektual salohiyatli, ma'naviy barkamol avlodni tarbiyalash, komil insonni voyaga etkazishda mamlakat eng yangi tarixining tutgan o'rni.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.M.Mirziyoevning ma'naviy etuk shaxsni tarbiyalashda tarixiy xotiraning o'rni va saboqlari to'g'risidagi fikrlari.

XXI globallashuv asrida ta'lim sohasida mazkur fanni o'qitishdagi nazariy-konseptual yondashuv va ilg'or innovatsiyalar.

XX asr 80-yillari o'rtalarida respublika ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy va ma'naviy hayotidagi inqirozli holat. Markazning O'zbekistonda amalga oshirgan qatag'on siyosati.

“Paxta ishi” “O'zbek ishi” nomli kampaniyalar.

Aholi turmush tarzining og'irlashuvi.

Orol fojiasi.

1989 yil o'rtalarida respublika ijtimoiy-siyosiy hayotidagi o'zgarishlar.

Milliy manfaatlar ustuvorligining o'sib borishi.

I.Karimov – O'zbekistonning Birinchi Prezidenti.

Mustaqillik deklaratsiyasi va uning tarixiy ahamiyati.

1991 yil avgust voqealari. GKCHP. Sovet davlatining tanazzulga yuz tutishi.

Mustaqillik arafasida respublikadagi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvol.

O'zlikni anglashga intilishning kuchayishi.

Siyosiy tizimdagi o'zgarishlar.

Mustaqillikning e'lon qilinishi.

O'zbekiston Respublikasining tashkil etilishi.

Mustaqillikning ilk davrida davlat suverenitetini mustahkamlash yo'lidagi sa'y-harakatlar.

Mustaqil O'zbekiston davlatining yuzaga kelishi va mustahkamlanishida I.Karimovning tarixiy xizmatlari.

Mustaqil taraqqiyotning dastlabki bosqichidagi muammolar.

O'zbekistonning o'ziga xos taraqqiyot yo'lini tanlashi. Taraqqiyotning “O'zbek modeli” va uning o'ziga xos xususiyatlari.

O'zbekistonning ijtimoiy-siyosiy rivojlanish strategiyasi: yangilanish va taraqqiyot yo'li.

O'zbekistonning iqtisodiy mustaqilligini ta'minlashga qaratilgan strategiya asoslari. Mustaqillik – me'yoriy-huquqiy asoslarining yaratilishi.

YAngi Konstitutsiyaning qabul qilinishi va uning tarixiy ahamiyati. Davlat ramzlari.

Milliy davlat boshqaruvi tizimi.

Mustaqil O'zbekistonda hokimiyatlar bo'linishi prinsipi.

O'zbekistonda ko'ppartiyaviylik tizimining shakllanishi va uning ahamiyati.

Siyosiy partiyalar faoliyatidagi xususiyatlar.

O'zbekistonda parlament tizimi va undagi islohotlar.

Huquq-tartibot organlari va sud tizimidagi o'zgarishlar.

O'zbekistonda nodavlat notijorat tashkilotlar va ularning siyosiy, ijtimoiy hamda iqtisodiy jarayonlardagi ishtiroki.

Ijtimoiy-sherikchilik. O'z-o'zini boshqaruv organlarining faoliyati va ularning jamiyatni demokratlashtirishdagi o'rni.

O'zbekistonda demokratik islohotlarni yanada chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish konsepsiyasi.

Inson haq-huquqlarini ta'minlash va himoya qilish.

Iqtisodiyotni modernizatsiya qilish konsepsiyasi.

Iqtisodiy islohotlarning besh tamoyilini amalga oshirish mexanizmi.

O‘zbekiston Respublikasida bozor munosabatlarining shakllanishi, uning yo‘nalishlari, bosqichlari va xususiyatlari.

Bozor munosabatlariga o‘tishning huquqiy asoslarining yaratilishi.

Bozor infratuzilmasining shakllanishi, qishloq xo‘jaligidagi islohotlar, uning vazifalari va yo‘nalishlari. Sanoat, avtomobilsozlik sohasining rivojlanishi.

Makroiqtisodiyotni barqarorlashti-rishga erishish.

Jahon moliyaviy inqirozining yuzaga kelish sabablari, oqibatlari va uni O‘zbekistonda bartaraf etish yo‘llari.

Mamlakat iqtisodiyotining modernizatsiya va diversifikatsiya qilinishi, bank-moliya tizimini mustahkamlash borasidagi chora-tadbirlar.

Soliq tizimidagi islohotlar.

Kuchli ijtimoiy siyosat konsepsiya-sining shakllanishi, bosqichlari va rivojlantirilishi.

Manzilli ijtimoiy himoya tizimining yaratilishi.

Ijtimoiy sohani rivojlantirishga yo‘naltirilgan aholi bandligi va real daromadlarini izchil oshirib borish, sog‘liqni saqlash tizimini takomillashtirish, xotin-qizlarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirish, aholini uy-joylar bilan ta‘minlash, yo‘l-transport muhandislik-kommunikatsiya va ijtimoiy infratuzilmalarni rivojlantirish, ta‘lim, madaniyat, ilm-fan, adabiyot, san‘at va sport sohaslarini rivojlantirish, yoshlarga oid davlat siyosatini takomillashtirish.

Nodavlat notijorat tashkilotlari-ning ijtimoiy himoya va manzilli ijtimoiy yordamni amalga oshirishdagi ishtiroki.

O‘zbekiston Respublikasi “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi Qonunning mazmun-mohiyati, aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish.

Mustaqillik yillarida ma‘naviy va ma‘rifiy hayot.

Milliy istiqlol g‘oyasi va mafkuraviy masalalar.

Milliy urf-odatlar, qadriyatlar va an‘analarning qayta tiklanishi.

O‘zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti Islom Karimovning ajdodlar merosi va milliy qadriyatlarni tiklash borasidagi xizmati.

Tarixiy shaharlar (Buxoro, Samarqand, Marg‘ilon, Qarshi, Toshkent, Xiva, SHahrisabz) yubileylarining xalqaro miqyosda keng nishonlanishi.

Toshkent shahrining “Islom madaniyati poytaxti” deb e‘lon qilinishi va uning ahamiyati.

Madaniyat va san‘at sohasining rivojlanishi.

Xalqaro ko‘rik-tanlovlarning o‘tkazilishi.

Milliy sport turlarining rivojlantirilishi.

Beshta tashabbus va uning yuksak ma‘naviy madaniyatni ta‘minlashdagi o‘rni.

O‘zbekistonda millatlararo va dinlararo munosabatlardagi barqarorlikni ta‘minlash borasidagi davlat siyosati.

Mustaqillik yillarida ilm-fanning rivojlanishi.

YAngi jamiyat qurishda ta‘lim va tarbiyaning o‘rni va roli.

“Ta‘lim to‘g‘risida”gi Qonun va “Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi”ning qabul qilinishi.

Dasturning maqsad va vazifalari, uni amalga oshirish mexanizmi va bosqichlari.

Ta‘limning milliy modelining shakllanishi, rivojlanishi va sohadagi muammolar.

O‘zbekistonda yangi avlod kadrlar tayyorlash sohasidagi o‘zgarishlar.

Oliy ta‘lim sohasida qabul qilingan Qonunlar va ularda belgilangan vazifalar.

Ta‘lim sohasida xalqaro hamkorlikning yo‘lga qo‘yilishi: yutuqlar va kamchiliklar.

Mustaqillik yillarida Qoraqalpog‘iston - Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy hayotida amalga oshirilgan islohotlar.

Qoraqalpog‘istonda qishloq xo‘jaligi sohasidagi o‘zgarishlar.

Ma‘naviy-madaniy sohadagi yangilanishlar.

Qoraqalpog‘iston Respublikasi oliy ta‘lim tizimi va undagi islohotlar.

Qoraqalpog‘iston Respublikasida ekologik ahvol.

Orol fojiasi. Ekologik holatni yaxshilash borasidagi davlat siyosati.

O‘zbekistonning tinchlik sevar tashqi siyosati va uning jahon hamjamiyati tomonidan tan olinishi.

O‘zbekistonning xalqaro tashkilotlar va xorijiy mamlakatlar bilan iqtisodiy-siyosiy aloqalarining yo‘lga qo‘yilishi.

O‘zbekiston Respublikasining BMTga a‘zo bo‘lishi va jahon hamjamiyatidagi o‘ziga xos o‘rni.

O'zbekistonning MDHdagi o'rni va mavqeyining oshib borishi.
 O'zbekistonning Markaziy Osiyo davlatlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalari.
 O'zbekistonning Evropa Ittifoqi mamlakatlari bilan istiqbolli hamkorliklari. Tashqi siyosiy faoliyat konsepsiyasi.
 O'zbekiston tashqi siyosatida Rossiya, AQSH, Xitoy mamlakatlarining o'rni.
 O'zbekistonning mintaqada tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida olib borgan siyosati.
 Markaziy Osiyoda xavfsizlik masalalari, terrorism, giyohvandlik va odam savdosiga qarshi kurashda O'zbekiston Respublikasining faolligi.
 O'zbekistonning SHHT bilan aloqalari.
 O'zbekistonning Markaziy Osiyo, Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi davlatlari bilan yangi strategik sherikchilik shartnomalarining imzolanishi.
 O'zbekiston Respublikasining faol tashqi siyosatining yangi bosqichi.
 O'zbekistonning mintaqada tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida olib borgan siyosati.
 Xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash hamda chuqur o'ylangan, o'zaro manfaatli va amaliy tashqi siyosat sohasidagi ustuvor yo'nalishlar.
 O'zbekistonning tinchliksevar tashqi siyosati va uning jahon hamjamiyati tomonidan tan olinishi.
 O'zbekistonning xalqaro tashkilotlar va xorijiy mamlakatlar bilan iqtisodiy-siyosiy aloqalarining yo'lga qo'yilishi.
 O'zbekiston Respublikasining BMTga a'zo bo'lishi va jahon hamjamiyatidagi o'ziga xos o'rni.
 O'zbekistonning MDHdagi o'rni va mavqeyining oshib borishi.
 O'zbekistonning Markaziy Osiyo davlatlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalari.
 O'zbekistonning Evropa Ittifoqi mamlakatlari bilan istiqbolli hamkorliklari.
 Tashqi siyosiy faoliyat konsepsiyasi. O'zbekiston tashqi siyosatida Rossiya, AQSH, Xitoy mamlakatlarining o'rni.

Tanlagan bakalavriat talim yo'nalishi va kasbiy ko'nikmalar

Mediko-profilaktika isi (60910400)

1. "Dezinfektsiya" haqida tushuncha
2. YUqumli kasalliklarning oldini olishda dezinfektsion tadbirlarni ahamiyati.
3. Hozirgi vaqtda zamonaviy dezinfektsiya vositalaridan samarali foydalanish va uning turlari.
4. Dezinfektsiyaning turlari, usullari va vositalari.
5. Davolash-profilaktika muassasalarida joriy dezinfektsiyani o'tkazish qoidalari
6. Infektsiyalarning ayrim guruhlari uchun bajariladigan dezinfektsiyasi.
7. Dezinfektsiya sifatini nazorat qilish.
8. Sterilizatsiya haqida tushuncha.
9. Tibbiy jihozlar sterilizatsiyasi, markaziy sterilizatsiya bo'limi (MSB) ning ishi.
10. Sterilizatsiya samaradorligini nazorat qilish.
11. Dezinfektsiya haqida tushuncha, maqsadi, usullari.
12. Asosiy dezinfektsiyalovchi moddalar, repellentlar.
13. Bo'g'imoyoqlilarning ayrim turlariga qarshi kurash tadbirlari
14. Dezinfektsiya va dezinfektsiya uchun ishlatiladigan apparatlar, dezinfektsion kameralar.
15. Deratizatsiya haqida tushuncha, maqsadi, usullari.
16. Kemiruvchilarga qarshi kurash tadbirlari, vositalari.
17. Profilaktika va epidemiyaga qarshi kurash chora -tadbirlari.
18. Dezinfektsiya ishlarini tashkil qilish. Mehnatni muhofaza qilish. Kadrlar tayyorlash.
19. Dezinfektsiya, dezinfektsiya va deratizatsiya ishlarini rejalashtirish, tibbiy hujjatlarni yuritish qoidalari.
20. Infektsiya o'chog'ida qo'llaniladigan himoya kiyimining tiplari, uning kiyish va echish qoidasi.
21. Sifat ko'rsatkichlarni taxlil qilish. Aholi o'rtasida sanitariya-targ'ibot ishlarini olib borish.
22. Hamshiralik ishining ahloqiy asoslari. Etika va deontologiya haqida tushuncha.
23. Davolash profilaktika muassasalari (DPM) ning turlari va vazifalarini;
24. Infektsiya va infektsion jarayon haqida tushuncha.
25. SHifoxona ichidagi infektsiya (SHII) haqida tushuncha.
26. Bemorlarning shaxsiy gigienasi.

27. Bemorlarni ovqatlantirish.
28. Bemorlarni funktsional holatin baholash.
29. Me'da-ichak yo'li muammolari va ularning sabablarini bilish;
30. Soddalashtirilgan fizioterapevtik muolajalarning organizmga ta'sir kilish mexanizmi.
31. Laborator va asbob-uskunali tekshiruvlarining asosiy usullari va ularning ahamiyati.
32. Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shoshilinch yordam berish xususiyatlari.
33. Tibbiy xujjatlarni yuritishni
34. Ishlatilgan asbob anjomlar va parvarish buyumlarini zararsizlantirishni
35. YOtoq yaralarni oldini olishni
36. Bemorlarni funktsional xolatini baxolashni
37. Dori moddalarini enteral va parenteral yo'l bilan kiritishni
38. Favqulotda vaziyatlarda birinchi yordam ko'rsatishni
39. Bemorni shifoxonaga qabul qilish, qayd etish kitobini to'ldirish;
40. kasallik tarixining titul varaqasini to'ldirish;
41. yuqumli kasallik haqida shoshilinch habarnoma to'ldirish;
42. tibbiy statistikada yuritiladigan tibbiy hujjatlarni to'ldirish
43. muolajadan oldin va keyin qo'lini yuvish
44. steril qo'lqop kiyish va echish
45. havfsizlik texnikasiga rioya qilgan holda zamonaviy zararsizlantiruvchi eritmalarini tayyorlash va ularni qo'llash
46. DPM steril zonalari va hamshiraning muolaja xonasi, ishdan avval joriy, yakuniy va batamom tozalash
47. ishlatilgan asbob anjomlar, parvarish buyumlarini zararsizlantirish;
48. avariya xolatlarida hamshiraning xatti-harakatlari;
49. funktsional krovatdan foydalanish va bemorga o'rin tayyorlash;
50. yotoq yaralarni oldini olishda terini parvarishlash;
51. ichki kiyim va oqliklarni almashtirish;
52. ko'zni yuvish, burun va og'iz bo'shlig'ini parvarishlash, tashqi eshituv yo'llarini tozalash;
53. bemorni ovqatlantirishda kerak bo'lgan hujjatlarni to'ldirish;
54. og'ir bemorni tabiiy usulda ovqatlantirish (qoshiq va choynaksimon idish yordamida ovqatlantirish);
55. bemorni me'da zondi orqali sun'iy ovqatlantirish;
56. gastrostoma orqali sun'iy ovqatlantirish;
57. rektal yo'l orqali sun'iy ovqatlantirish;
58. parenteral yo'l orqali sun'iy ovqatlantirish;
59. termometriya o'tkazish;
60. ishlatilgan termometrlarni tozalash va saqlash;
61. istmaning turli davrlarida bemorlarga yordam berish;
62. pulsni aniqlash va baholash;
63. arterial bosimni o'lchash va baholash;
64. gipertoniya va gipotoniya da bemorga yordam berish;
65. nafas harakatlarini o'lchash;
66. tana haroratini, pulsni, arterial bosimni o'lchash natijalarini harorat varaqasiga belgilash.
67. qusayotgan bemorga yordam ko'rsatish;
68. aspiratsiyani oldini olish;
69. me'dani yuvish (zondsiz va zondli usul);
70. barcha turdagi huqnalarni o'tkazish (tozalovchi, sifonli, moyli dorili, oziqli);
71. meteorizm da yordam berish;
72. gaz chiqarish naychasini qo'llash;
73. o'tkir siydik tutilishida bemorga yordam berish;
74. yumshoq kateter bilan siydik qopini kateterlash uchun jihozlar yigish;
75. bemorga tuvak va siydikdon tutish va ularni zararsizlantirish;
76. bemorlarga xantal qo'yish;
77. isitadigan kompress qo'yish;
78. isitgichdan, muz xaltadan foydalanish;
79. bemorni vanna va dush qabul qilishga tayyorlash;
80. suvli muolajalarni o'tkazishda bemorlarni kuzatish;

- 81.dori moddalari (A va B guruh preparatlari hamda spirt) uchun talabnoma tuzish;
- 82.dori moddalarini tashqi (tomchilarni ko'zga, burunga, quloqqa tomizish, teri ustiga malham, kukunli va suyuq dori vositalarini) qo'llash;
83. infeksiyon xavfsizlik va infeksiya nazoratini olib borish;
84. turli muolajalarni o'tkazish texnikasini qo'llash;
85. bemorlarning funktsional xolatini baxolash;
86. zarur xolatlarda birinchi tez tibbiy yordam berish xaqida.
87. Hamshiralik ishini ta'rifi. Hamshiralik ishining rivojlanish tarixi. Hamshiralik ishining rivojlanishiga F.Naytingeyl va V.Xenderson qo'shgan xissasi.
88. bemorni shifoxonaga qabul qilish, qayd etish kitobini to'ldirish;
- 89.ingalyatordan foydalanish;
- 90.dori moddalarini enteral (og'iz orqali, til ostiga va rektal yo'l orqali) qo'llash;
- 91.antibiotiklarni eritishni va kerakli miqdorda tortib olish;
- buyurilgan insulin dozasini shpritsga tortib olish;
- 92.teri orasiga, teri ostiga va mushaklar orasiga qilinadigan in'ektsiyalarni bajarish;
- 93.vena ichiga in'ektsiya qilish;
- 94.vena ichiga tomchilab dori yuborish;
- 95.dori moddalarini parenteral usulda yuborganda uchraydigan asoratlarni oldini olish;
- 96.bir martalik sistema, shprits va iganalarni dezinfektsiyava utilizatsiya qilish;
- 97.turli xil laboratoriya tekshiruvlariga yo'llanma to'ldirishni;
- 98.burun va tomoq shilliq qavatlaridan surtma olish;
- 99.balg'am yig'ish;
- 100.umumiy taxlil uchun, Zimmitskiy, Nechiporenko, Addis-Kakovskiy, siydikdagi qand miqdorini aniqlash uchun material yig'ish;
- 101.koprologik tekshiruvni o'tkazishni: umumiy taxlilga, yashirin qonga, gijjaning oddiy tuxumlariga najas olish;
102. biologik materialni laboratoriyaga yuborish;
- 103.hushdan ketganda birinchi yordam ko'rsatish;
- 104.anafilaktik shokda birinchi yordam ko'rsatish;
- 105.nafas yo'llari obstruksiyasida birinchi tibbiy yordam ko'rsatish;
- 106.sun'iy o'pka reanimatsiyasini "og'izdan-og'izga", "og'izdan burunga" usullarida bemorlarga o'tkazish;
- 107.bilvosita yurak massajini o'tkazish.
- 108.Sog'liqni saqlash vazirligining SHIIni oldini olishga qaratilgan so'ngi buyruqlarining mazmuni.
- 109.Ovqatning tarkibiy qismlari, energetik qiymati ko'rsatkichlari, kalloriyasi
- 110.Oqsillar. YOg'lar. Uglevodlar, suv, mineral moddalar, vitaminlarning ovqatlanishdagi ahamiyati.
111. Dietoterapiyaning asosiy xususiyatlari.
112. Parxez stollari tasnifi.
- 113.Tabiiy va sun'iy ovqatlanish usullari, ularni qo'llashga ko'rsatmalar. Asosiy oziqli eritmalar.
- 114.SHifoxonada ovqatlanishni tashkil etish. Bemorni qoshiq va maxsus choynaksimon idish yordamida ovqatlantirish.
- 115.Bemorlarda ovqatlanish bilan bog'liq muammolar uchraganda zaruriy yordamni rejalashtirish.
- 116.Ovqatlanish vaqtida yordam ko'rsatish. Bemorni sun'iy ovqatlantirish.
- 117.Og'ir bemorga gastrostoma orqali oziqli eritmalarini yuborish. Og'iriyotgan bemorlarga me'da zondi orqali oziqli eritmalarini yuborish. Bemorlarni parenteral usulda ovqatlantirish.
- 118.Termoregulyatsiya jarayonini boshqarishda ichki sekretiya bezlari faoliyatining ahamiyati,termoregulyatsiya mexanizmini buzilishi, haroratni o'lchash.
- 119 Nafas olish mexanizmi, tiplari va patologik turlari. Suv muvozanati haqida tushuncha.
120. Termometrlarni tozalash, zararsizlantirish.
121. Istma davrlarida bemor parvarishi. Istmani bolalarda o'ziga xos o'tishi.
122. Sog'lom odam va bemorlardagi pulsni turli nuqtalarda aniqlash (radial, braxial, femoral, pedal va apikal).
123. Pul's soni, maromi, tarangligi va to'laligini ta'riflash, natijani gemodinamika varaqasiga qayd etish.
124. Me'da-ichak yo'li muammolari (qusish, jig'ildon qaynashi, meteorizm, ich ketishi, qabziyat). Ularning keltirib chiqaradigan sabablar.
125. Me'dadan qon ketish belgilari. Me'dadan qon ketganda birinchi yordam.

126. Meteorizmدا yordam berish. Gaz chiqarish naychasini qo'llash.
127. Bemorlarda siydik chiqarish tizimi muammolari paydo bo'lganda yordam ko'rsatish.
128. Siydik tutilishida yordam ko'rsatish.
129. YUmshoq kateter bilan siydik qopini kateterlash uchun jihozlar yigish va asoratlarni oldini olish.
130. Bemorga tuvak va siydikdon tutish va ularni zararsizlantirish
131. Soddalashtirilgan fizioterapevtik muolajalarning organizmga ta'sir qilish mexanizmi.
132. Kompreslar, isitgich va muzli xalta qo'yish. Davolash vannalarini tayyorlash.
133. Muolaja vaqtida bemorni kuzatish va parvarishlash.
134. Dush turlari va ularni o'tkazish qoidalarini.
135. Eng muhim terapevtik tadbirlardan biri hisoblangan dori vositalar bilan davolashning ahamiyati. Kasalxonada kasallik tarixidan shifokor buyurtmalarini yozib olish.
136. Dori moddalari (narkotik, psixotrop, kuchli ta'sir etuvchi, spirt va prekursorlar)ni saqlash.
137. Til ostiga qo'yiladigan dorilarning qo'llanishi. Dorilar bilan og'iz bo'shlig'ini chayqash va shimdirish.
138. To'g'ri ichakka va unga kiritiladigan dori moddalarni qo'llash usullari. Teri osti, teriorasiva muskul orasiga in'ektsiya qilish texnikasi. 139. In'ektsiya kilingandan keyin kuzatiladigan asoratlarni, ularning oldini olish va davolash.
140. Kasalxonada kasallik tarixidan shifokor buyurtmalarini yozib olish.
141. Dori moddalari (A va B guruh preparatlari hamda spirt) uchun talabnoma tuzish.
142. Dori moddalarini tashqi (tomchilarni ko'zga, burunga, quloqqa tomizish, teri ustiga malham, kukunli va suyuq dori vositalarini) qo'llash.
143. Ingalyatordan foydalanish. Dori moddalarini enteral (og'iz orqali, til ostiga va rektal yo'l orqali) qo'llash.
144. Antibiotiklarni eritishni va kerakli miqdorda tortib olish.
145. Buyurilgan insulin dozasini shpritsga tortib olish.
146. Bir martalik sistema, shprits va ignalarni dezinfektsiya va utilizatsiya qilish.
147. Laborator va asbob-uskunali tekshiruvlarining asosiy usullari va ularning ahamiyati.
148. Siydik va axlat taxlillari Bemorlarni turli xildagi tashxislash tekshiruvlariga tayyorlash hususiyatlari.
149. Tashxislash tekshiruvlarida tibbiyot hodimlarining bajaradigan vazifalari (majburiyatlari).
150. Bemorga tekshiruv ahamiyati va unga tayyorlanish qoidalarini tushuntirish.
151. Bemorni rentgenologik, endoskopik va ultratovushli tekshiruvlarga tayyorlash jarayonida xavfsizlik qoidalariga rioya qilish.
152. Bemorga tekshiruv ahamiyati va unga tayyorlanish qoidalarini tushuntirish.
153. Bemor balg'amini yig'ish qoidalarini tushuntirish.
154. Bemor siydigini turli xil tekshiruvlarga yig'ish qoidalarini tushuntirish.
155. Bemor najasini turli xil tekshiruvlarga yig'ish va tayyorlash qoidasini tushuntirish.
156. Biologik materiallarni laboratoriyaga yuborish.
157. Laboratoriyaga yo'llanma yozish.
158. Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shoshilinch yordam berish xususiyatlari.
159. Nafas yo'llari obstruksiyasini va yurak to'xtab qolganini aniqlash.
160. Nafas yo'llari obstruksiyasida birinchi tibbiy yordam ko'rsatish.
161. O'pka-yurak reanimatsiyasini o'tkazish. O'YURni o'tkazishda samarali belgilarni aniqlash.
162. Tibbiy profilaktika yo'nalishida gigienaning o'rni
163. Gigiena sohasidagi asosiy qonuniy hujjatlar bilan tanishish
164. SEOM ish faoliyati asosida SEOM tuzilishi bilan tanishish.
165. Gigienada qo'llanadigan sanitar tekshiruv usullari va ularning ahamiyati.
166. Xonalar mikroiklimi ko'rsatkichlarini tekshirish
167. Suv gigienasi. Suvning fizikaviy va kimyoviy tekshirish usullari. Ichimlik suv sifatiga quyoiladigan gigienik talablar
168. Tuproqning epidemiologiyasi, tuproqdan sinama olish. CHiqindi turlari va ularni zararsizlantirish usullari.
169. Tayoyor oziq ovqat maxsulotlaridan sinama olish.
170. Kunlik ovqatlanish me'yorlari. Asosiy oziq-ovqat maxsulotlarining tarkibi.
171. Bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanish ko'rsatkichlari va ularni baholash haqida tushuncha.
172. Bolalar va usmirlar muassasalariga kuyoiladigan sanitar gigienik talablar.

173. Mehnat gigienasi, kasbga aloqador kasalliklar.

174. Ishlab chikarish muhitining ishchilar sog'ligiga ta'siri. Kasbga aloqador bo'lgan kasalliklarning kelib chiqish sabablari

(Tibbiy psixologiya, valeologiya)

1. Psixika, individ va individuallik tushunchalari, ong va ongsizlik holati qonuniyatlarining tibbiy va psixik farqlari.

2. SHaxs shakllanishi va rivojlanishida ta'sir etuvchi omillarning roli.

3. SHaxs faoliyati va uning individual xususiyatlari, emotsional-irodaviy holatlari shakllari, bilish jarayonlarining rivojlantirish usullari.

4. SHaxsning xarakteri, temperamenti turlari, ularning o'ziga xos xususiyatlarini farqlash.

5. Muloqot va kichik guruhlarning psixologik qonuniyatlari hamda ularning ta'lim-tarbiyadagi ahamiyati.

6. Ruhiy jarayonlar. Ong va uning xususiyatlari. Ongning turli kasalliklarda buzilishi.

7. Bilish sohasi jarayonlari.

8. Sezgi, idrok, xotira, diqqat jarayonlari va ularning turli kasalliklarda buzilishi.

9. Tafakkur va nutq jarayoni. Tafakkur va nutqning kasalliklarda o'zgarishi.

10. Emotsiyalar. Emotsiya haqida tushuncha.

11. Iroda jarayoni haqida ma'lumot. Iroda jarayonining kasalliklarida o'zgarishi.

12. SHaxs muammolari, xarakter, mijoz tushunchalari. Bemor shaxsi va kasallik. SHaxs patologiyasi.

Tibbiyot xodimi va bemor munosabatlari.

13. Psixogigiena, psixoprofilaktika va psixoterapiya haqida ma'lumot.

14. Tibbiyot xodimlari psixogigienasi.

15. Tibbiyot xodimlari faoliyatida etika va deontologiya masalalari.

16. Psixologiyaning tekshirish uslublari.

17. Tibbiyot xodimi faoliyatida psixologiyaning amaliy ahamiyati

18. Abu Ali ibn Sinoning psixologiyaga oid fikrlari.

19. Turli – tuman kasalliklar, shikastlanishlar, stress holatida ongning buzilishi.

20. Tibbiy psixologiya fani asosiy masalalari, vazifalari.

21. Ruxiy jarayonlar.

22. O'zbekistonda shaxslar aro munosabatlarning o'ziga xosligi.

23. Jamoada ruxiy kasalliklarni oldini olish bo'yicha targ'ibot ishlarini olib borish. Oila a'zolari bilan suxbatlashish. Oila a'zolariga bemorlarni parvarish qilishni o'rgatish.

24. Tibbiyot xodimlari faoliyatida etika va– deontologiya masalalari.

25. Muloqot xaqida tushuncha.

26. Muloqot turlari, darajasi va vositalari.

27. Muloqotga ta'sir etuvchi omillar.

28. Axolini turli qatlamlari bilan ishlash jarayonida muloqot psixologiyasini qo'llash.

29. SHaxs muammolari. Xarakter mijoz tushunchalari.

30. Ritorika haqida tushuncha, uning turlari va xususiyatlari. Muloqot xaqida tushuncha. 31. Muloqot turlari, darajasi va vositasi. Mantiqiy fikrlash haqida tushuncha va uning qonuniyatlari.

32. Sanitariya ma'orifi tushunchasi. "Salomatlik" instituti maqsad va vazifalari.

33. Sog'lom turmush tarzi va uning salomatlikni shakllantirishdagi ahamiyati. 34.

Insonlarni individual xususiyatlari, organizm rezervlari va adaptatsiya.

35. Valeologiyaning vazifalari, tibbiyotda tutgan o'rni.

36. Valeologiyaning rivojlanish bosqichlari.

37. Valeologiyada qo'llaniladigan usullar.

38. Salomatlik va sog'lom turmush tarzi tushunchasi va ahamiyati.

39. Valeologiya tasnifi.

40. Turmush tarzi, hayot tarzi tushunchalari. Hayot darajasi ko'rsatkichlari

41. Hayot tuzilishi, hayot uslubi, hayot sifati tushunchalari. Hayot tarzi va salomatlikka ta'sir etuvchi omillar.

42. Abu Ali ibn Sinoning tibbiyotda tutgan o'rni.

43. Salomatlik darajalari, ko'rsatkichlari. Birlamchi, ikkilamchi va uchlamchi profilaktika.

44. Aholining umumiy, guruhiy va populyatsion salomatligi.

45. Sog'lom turmush tarzining, sportning, shaxsiy gigienaning salomatlikka ta'siri.

46. Ontogenez haqida tushuncha. Ontogenezning uchta davri

47. Tibbiyotda vrach-o'rta tibbiy xodim munosabatlaridagi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar

va ularni bartaraf etish yo'llari.

48. Tibbiyotda o'rta tibbiy xodim-bemor munosabatlaridagi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari.

49. Muammolarni echish bosqichlari.

50. Sog'lom turmush tarzi tushunchasi, uning asosiy maqsadi, vazifalari va tarkibiy qismlari.

51. Sog'lom turmush tarzining oila a'zolari salomatligiga ta'siri.

52. Dispanser ko'rigi haqida tushuncha, uning maqsad va vazifalari.

53. Inson salomatligini mustahkamlashga qaratilgan standart va algoritmlar to'g'risida tushuncha.

54. Maqsadli guruhlarni aniqlash.

55. Aholining turli guruhlari salomatligiga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash.

56. "O'spirinlik davri" "YOshlar" "Katta yoshdagilar" "Qariyalar va uzoq umr ko'ruvchilar" maqsadli guruhining ma'naviy, psixologik, tibbiy va jismoniy aspektlari.

57. Inson salomatligi. Ijtimoiy va shaxsiy salomatlik. Aholi salomatligining ko'rsatkichlari.

58. O'zbekiston Respublikasining aholi salomatligini muxofaza qilish va saqlash bo'yicha asosiy me'yoriy hujjatlar.

59. Salomatlikka ta'sir etuvchi tashqi va ichki omillar (ijtimoiy, tabiiy va irsiy). 60.

Sog'liqqa xavf tug'diruvchi omillar (noto'g'ri ovqatlanish, gipodinamiya).

61. Oilada va jamoada sog'lom turmush tarzini shakllantirish usullarini va targ'ibotini tashkil qilish.

62. Ekologiyaning salomatlikka, yosh avlodning o'sib ulg'ayishdagi ta'siri.

63. Ekologik muhitning ta'siri natijasida yuzaga kelayotgan kasalliklar haqida ma'lumot. Irsiy kasalliklar.

64. Salomatlik darajasini baholashda qo'llaniladigan populyatsion dasturlarni yaratish.

65. Aholi salomatligini nazorat qilishda qo'llaniladigan sifat va miqdor ko'rsatkichlari: individual, guruhli

66. Aholi orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirishda hamshiraning o'rni.

67. Ratsional ovqatlanish — kasallikning oldini olish omilidir. Ratsional ovqatlanishning sog'liqqa ta'siri. Ratsional ovqatlanishga bo'lgan asosiy talablar.

68. Muvozanatlashgan va sog'lom ovqatning asosiy negizlari. Ovqatlanish rejimi buzilganda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar.

69. Bolalarni, homilador ayollarni, o'rta yoshdagilarni va qariyalarni ovqatlantirish.

70. Aqliy va jismoniy mehnat bilan shug'ullanuvchi kishilarning ovqatlanishi.

71. Ratsional ovqatlanishda milliy taomlar o'rni.

72. Aqliy va jismoniy mehnat qiluvchi kishilarning psixoemotsional holati. Psixologik ta'sir — davolash usuli sifatida.

73. Odam organizmiga psixoemotsional holatning ta'siri.

74. Psixoemotsional zo'riqishlar.

75. Jismoniy tarbiyaning jismoniy va ruhiy rivojlanishiga ta'siri.

76. Jismoniy mashqlar turlarini va inson a'zolariga ularning ta'siri, chiniqtirishning salomatlikka ta'siri, asosiy qoidalari, turlari va vositalarini.

77. Jismoniy tarbiya — salomatlik garovi. Jismoniy mashq qilishning asosiy negizlari.

78. Mashg'ulotlarga individual yondashish, o'z-o'zini nazorat qilib borish. Jismoniy mashg'ulot — davolash usuli sifatida. Odam organizmiga jismoniy mashg'ulotlarning ta'siri.

79. Jinsiy va reproduktiv salomatlik xaqida tushunchalar.

80. Reproktiv huquq xaqida tushunchalar, reproduktiv salomatlikni muhofaza qilishdagi tamoyillar.

81. Tug'ish yoshidagi ayollarni sog'lomlashtirish tushunchasi.

82. Sog'lom bola tug'ilishini ta'minlash, jismoniy, sog'lom va ruhiy rivojlangan avlodni tarbiyalash asoslari. Reproktiv salomatlikni muhofaza qilish tamoyillari. Homilador ayollar salomatligini yaxshilash va sog'lom bola tug'ilishi uchun yaratilgan shart-sharoitlar: oila, jamiyat, davlat.

83. Balog'atga etmagan qizlar organizmida rivojlanish davrlardagi o'zgarishlar va ular salomatligiga ta'sir etuvchi omillar. Balog'atga etmasdan turmushga chiqish va homilador bo'lishning zararli oqibatlari va oldini olishning ahamiyati. Erta homiladorlik va tug'ruqlarni oldini olish. YOshlarda jinsiy madaniyatni shakllantirish yo'llari.

84. Xulq-atvor haqida tushuncha. Xulq-atvorning inson salomatligiga ta'siri.

85. Insonning salomatligiga salbiy ta'sir etuvchi xulq-atvor omillari va ularni oldini olish chora-tadbirlari.

86. Aholi salomatligiga giyoxvandlikning ta'siri. Muammoni echish yo'llari.

87. Giyoxbandlikni rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar. Giyohvandlikni rivojlanishida ijtimoiy omillarning ahamiyati.
88. Giyohband moddalarni iste'mol qilish belgilari. Giyohvandlik profilaktikasi.
89. Ichkilikbozlik – inson xulq-atvori muammosi sifatida. Aholining salomatligiga ichkilikbozlikning ta'siri.
90. Ichkilikbozlikni oldini olishning zamonaviy yo'nalishlari.
91. Ichkilikbozlikni rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar. Ichkilikbozlikni rivojlanishida ijtimoiy omillarning ahamiyati.
92. Aholining turli guruhlari orasida tamaki mahsulotlarini chekishning oldini olish chora-tadbirlari. Tamaki mahsulotlarini chekishni rivojlanishida turli omillarning ahamiyati.
93. Tamaki mahsulotlarini chekish aholining salomatligiga ta'siri.
94. Tamaki mahsulotlarini chekishni oldini olishning zamonaviy yo'nalishlari va dasturlari.
95. OIV/OITS – inson xulq-atvori muammosi sifatida. Aholining salomatligiga OIV/OITSni ta'siri.
96. OIV/OITSni rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar. OIV/OITSni rivojlanishida ijtimoiy omillarning ahamiyati.
97. OIV/OITSni oldini olishning zamonaviy yo'nalishlari va dasturlari
98. Reabilitatsiya. Reabilitatsiyaning asosiy bosqichlari
99. Subordinatsiya.
100. Temperament turlariga tarif bering?
101. YOshlarda o'quv va kasbiy motivatsiyani rivojlantirish masalalari. Kasb va qiziqish. 102.
Qiziqishning kasb tanlashdagi o'rni va kasbni egallashdagi ahamiyati.
103. SHaxsning bilish jarayonlari, xaraktyori, temperamenti, qobiliyati xususiyatlarini hisobga olgan holda kasbga yo'llash muammosi.
104. YOshlarni kasbga yo'llashda ularning his-tuyg'ulari va irodalarini hisobga olish.
105. Kasbiy faoliyat samaradorligini ta'minlashda shaxsiy fazilatlarining roli.
106. Kasbiy so'nish
107. Pyodagoglarda kasbiy so'nish sindromi va uning yuzaga kyolish sabablari.
108. Kasbiy so'nishning xavf guruhlari.
109. Tibbiyot xodimining kasbiy so'nishining uchta asosiy bosqichi va jihati.
110. Kasbiy so'nish psixoprofilaktikasi.

ANATOMIYA

1. Osteologiya – tayanch harakat tizimi to'g'risida ma'lumot. Suyaklarni tuzilishi, tarkibi, tasnifi. Suyaklarning turlari. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.
2. Tana skeleti va uning qismlari: umurtqa pog'onasi, ko'krak qafasi, qo'l va oyoqsuyaklari va qismlari. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.
3. Kalla suyaklarining yuz va miya qismlari. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.
4. Suyaklarning o'zaro birlashuvi. Harakatsiz va harakatchan birlashuvlari.
5. Sindesmoz, sinxondroz, sinostoz birlashuvlar. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.
6. Bug'im hosil bo'lishidagi shart-sharoitlar. Bug'im turlari. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.
7. Mushaklar to'g'risida umumiy ma'lumotlar. Mushaklar fiziologiyasi.
8. Mushak to'kimasi tuzilishi. Muskul turlari shakli, qismlari. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.
9. Bosh va bo'yin mushaklari. Ularni guruhlarga bo'linishi, joylashishi.
10. Gavda mushaklari: ko'krak, orqa qorin mushaklarini tuzilishi.
11. Diafragma, qorinning oq chizig'i, chov kanali tuzilishi va ularning ahamiyati.
12. Qo'l va oyoq mushaklarini guruhlarga bo'linishi. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.
13. Antogonist va sinergist muskullar. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.
14. Nafas jaryonining organizm uchun ahamiyati. Nafas a'zolari burun bushlig'i, hiqildoq, kekirdak, bronxlar, o'pka, plevra varaqlarini tuzilishi va joylashuvini o'rganish.
15. Ko'ks oralig'ini chegaralari ahamiyati. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda

ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.

16. Sog'lom odamda nafas harakatlari va nafas tiplari o'pkaning tiriklik sig'imi – spirometriya.

17. Ichki a'zolar haqida ma'lumot. Og'iz bo'shligi, tish, til, halqum, qizilungach, me'da, ingichkava yo'g'on ichaklar, jigar, o't pufagi, me'da osti bezi tuzilishi va joylashishi.

18. Ovqat hazmini ahamiyati. Parenximatoz va kovak a'zolar.

19. So'lak bezlarini tuzilishi. Qorin parda varaqlari.

17. Ayirish jarayoni inson salomatligida tutgan o'rni. Ayirish tizimiga kiruvchi buyraklar, siydik yuli, siydik pufagi, siydik chiqarish kanali a'zolarining tuzilishi joylashishi.

18. Reproduktsiya – organizmning jinsiy kupayishi. Reproduktiv a'zolar to'grisida ma'lumot. Erkaklar tashqi va ichki jinsiy a'zolarining tuzilishi joylashishi. Ayollar tashqi va ichki jinsiy a'zolar tuzilishi va joylashuvi.

19. Ichki sekretiya bezlarining umumiy tasnifi. Qalkonsimon bez. Qalkonsimon bez orqa tanachalari. ayrisimon bez, gipofiz, epifiz, buyrak usti bezi, me'da osti bezining inkretor qismi jinsiy bezlarning endokrin kismi tuzilishi va joylashishi. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.

20. Gormon hakida tushuncha.

21. Yurak qon tomir tizimiga kiruvchi a'zolar. Yurak tuzilishi joylashishi. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.

22. Yurak topografiyasi ton haqida tushuncha. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.

23. Qon aylanishining kichik va kata doiralari va ularning ahamiyati. Qon tomirlarning umumiy tasnifi. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.

24. Qonning tomirlar bo'ylab harakatlanishiga yordam beruvchi omillar. Yuqorigi va pastki kovak venalarini hosil bo'lishi. Limfa sistemasining tuzilishi Limfa tomirlari yullari tugunlari. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.

25. Organizmning hayotiy funktsiyalarini boshqarilishida asab tizimining ahamiyati. Organizm faoliyatining nerv tizimi vositasida boshqarilishi.

26. Nerv sistemasining turlari bo'limlari anatomik joylashishi.

27. Nerv to'qimasining tuzilishi. Orqa miyani tuzilishi joylashishi va segmentlari.

28. Bosh miyaning tuzilishi joylashishi. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.

29. Bosh miyadan chiquvchi 12 juft nervlari.

30. Vegetativ nerv sistemasi qismlari. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.

31. Analizatorlar haqida tushuncha. Ko'ruv analizatorlari.

32. Ko'zning tuzilishi joylashishi. Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.

33. Ko'z soqqasi ko'zning nur sindiruvchi apparati, ko'zning yordamchi apparatlari.

34. Ko'z qovoqlari va kon'yuktiva ko'z yoshi apparati.

35. Eshitish va muvozanat analizatorlarining tuzilishi va joylashishi.

36. Quloqning tuzilishi joylashishi qismlari.

37. Tashqi qulok o'rta quloq ichki quloq Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.

38. Terining tuzilishi ahamiyati, qavatlari Anatomik tuzilishini mulyaj stendda va planshetda ko'rsata olish va mavzuga oid rasmlar.